

Медяника. То был мой дед по отцу» («Повесть о самом себе» О. Нікітенка); «Семейные предания Горленков считают своих предков выходцами из Венгров в славную Сеч запорожскую» («Горленки. Очерки прилуцкой старины» А. Дабіжи).

У текстах мемуарних творів установлюється певна ієратична система жанротвірних образних словесних засобів, що доповнюють один одного: основними образами служать образи пам'яті як активної творчої сили або сховища минулого й самого минулого, що інтерпретується як потік, мозаїка, темна безодня, туман, серія картин, сходи, книга; спогадами в ньому вирізняються «острівці», «цятки», «сторінки», «сходи», між якими виникають «темні плями».

Результати проведеного дослідження визначають перспективи подальшої розробки розглянутої в ньому проблематики. А множинність форм вираження авторського «я», в тому числі й за допомогою мови, у мемуарних текстах залишається відкритою для подальшого опрацювання.

Список використаних джерел:

1. Башкарова Ю.А. Интертекстуальность словесно-художественного портрета: учеб. пособие / Ю.А. Башкарова. – Кемерово: Кузбассвузиздат, 2006. – 143 с.
2. Галич О.А. Українська документалістика на зламі тисячоліть: специфіка, генеза, перспективи: монографія / О.А. Галич. – Луганськ: Знання, 2001. – 246 с.
3. Крупа М.І. Лінгвістичний аналіз художнього тексту / М.І. Крупа. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. – 416 с.
4. Николина Н.А. Поэтика русской автобиографической прозы: Уч.пособие / Н.А. Николина. – М.: Флинта, Наука, 2002. – 424 с.

Кир'янчук І.Б.

аспірант,

Рівненський державний гуманітарний університет

СВІТОГЛЯДНИЙ КОНФЛІКТ ФІЗИКІВ ТА ЛІРИКІВ: ОБҐРУНТУВАННЯ ВЛАДИ ТВОРЧОСТІ У ПОЕЗІЇ МИХАЙЛА ОРЕСТА «CONTRA MACHINAM»

Історія світу складається таким предивним чином, що почасти матеріальна та духовна його сторони реалізується у своєрідному конфлікті власних переконань, суджень, розвитку та, зрештою, і самої квінтесенції існування у масштабах людських суспільностей. Іноді здається, що вони здатні гармонійно співіснувати, проте, дивлячись глобально на їхню онтологічну природу, стає зрозумілим, що конфлікт

«зримого і незримого» є, по суті, безперервним у контекстах людського світобачення.

Михайло Орест доводить, що техніка (як одиниця матеріального світу) стоїть у своїй чітко окресленій ієрархії набагато нижче за слово. Більше того, вона є похідною від розуму людини і, на відміну від творчості, не має у собі основного – духу.

У вірші «Contra machinam» автор висвітлює споконвічну тему, властиву великому поетичному світу – тему протистояння фізиків і ліриків. Вона віддавна була зроджена у світі. Одні поетів підтримували, інші значною мірою заперечували. Більшість матеріалістів вважали машину ключем у майбутнє, а ті, хто віддавався цілком духовності, визначали слово рушієм історії. Зрозуміло, що ближчими до істини були поети, адже слово дарує вічність, а всякий механізм є скінченним. Слово не може зазнати поломки, на відміну від машини. Тому Михайло Орест й вирішив включитися своїм поетичним словом у цю боротьбу світоглядів. Він, як і практично всі творчі особистості, визначив поезії місце над фізикою. Він вважав та стверджував, що машина буде завжди нижчою за поезію, адже у ній немає душі. Вона постає з розуму людини, а поезія знаходиться набагато глибше, біля самого людського серця. Тому автор строго застерігає поетів від посягання на матеріал, бо він – ключ до руйнації творчого світу («Не випадає поетам іти на поклін до машини, Заблуд – коритися їй, тяжко помститься на їх Творчості він, бо машина є винахід розуму» [1, с. 138]). Орест ставить жорстку межу між фізикою і філософією (як і поезією), вважаючи механізм схожим на скінченність, а слово – на вічність. Він не розуміє, як машина зможе розбудити ті самі почуття, які пробуджує у серцях людей поезія. Машина ніколи не скорить слово, проте слово здатне покорити увесь механічний світ. Хоча, можна сміливо стверджувати, що й механічний світ за суттю своєю також походить від слова. Машина походить від обмежених рамок розуму («як же Дух запліднити співців може, бездушна, вона?» [1, с. 138]). Автор запитує в поетів, тиснучи на їхній моральний аспект – чи здатна машина замінити їх внутрішній світ, який живе, розвивається, грається різними словами та образами («Скаже вона вам про горе і радість, про смерть і безсмертя? І чи заступить вона літніх красу вечорів?» [1, с. 138]). На що ж здатна машина, крім того, щоб працювати за своїм уже чітко визначеним і сконструйованим на певний час механізмом? Автор переходить до демонстрації часткової зневаги до тих, хто вважає зовнішній світ конкурентоспроможним до внутрішнього, духовного. Усе, що ми бачимо, засліплює нас. Та не потрібно рухатися тим, що є явним. Думка не лежить на столі («Зовнішні речі існують, щоб ми про них суд свій уклали, І в любомудрії та оцінка має своє»

[1, с. 138]). Автор вважає: все, що є найціннішим у людському світі, підвладне саме духовним цінностям. Бо лише вони показують істину людини, яка знаходить пристановище у душі («А з людських речей заслуговують правно на поклоніння лиш ті, що глибиною душі і прозріваючим духом позначені» [1, с. 138]). Михайло Орест осмислює сутність самого поета як шлях до досягнення абсолютної гармонії в душі («Захватів царство знайти має в духовім поет» [1, с. 138]). Він говорить, що поезію – яка є вираженням слова «воля» – хотіли не раз загнудати та повести у рабство. Проте це є абсолютно нездійсненим («Знаю, до тих або інших стовпів прив'язати мистецтво Завжди бажання було, згубне для нього стократ» [1, с. 138]). Автор зазначає, використовуючи метафору, що від машини душа людини не стала кращою; машина не здатна проникати в глибину людського духу; проте слово здатне знайти свій шлях та пірнути до самого дна людської істинної сутності. Машина не вміє змінювати світ, хоча, на око, вона це робить («Швидко літає літак, а проте красоти, що живе в нас, Крила від того, бігме, ширші не стали» [1, с. 138]). Завершує свій моралізаторський твір Орест тим, що підкреслює: мистецтво існує за своїми законами і техніка на нього ключового впливу не має. Воно жило і буде жити. Тому, яке б століття не стояло надворі, усе одно митець залишається митцем, а мистецтво рухається за своїми небуденними законами («Мораль: Не існувати в мистецтві добі атомової бомби, Як катапульти доби давні не знали митці» [1, с. 138]).

Список використаних джерел:

1. Орест М. Держава слова: Вірші та переклади / Упор. та авт. передм. С. Павличко / М. Орест. – Київ: Основи, 1995. – 526 с.

Kozyriatska O.V.

Student,

National Technical University of Ukraine

«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

LEXICAL, SYNTACTIC AND STYLISTIC CHANGES IN MODERN ENGLISH. IMPACT OF COMPUTER TECHNOLOGIES

The formation of the lexical and semantic structure of modern English language occurs due to many factors at the linguistic level. The continuous development of science and technology generates new terminological systems